70318 - (Trafik kazasında ölen) kimsenin diyetini sigorta şirketinden alabilir mi?

Soru

Ülkemizde hükümet, her araç sahibinin sigorta yaptırmasını zorunlu kılmaktadır. Araç sahibi ise, bu sigortadan hiçbir şey faydalanmamaktadır. Eğer sigortalanmış araç, bir kimseye çarparsa, kazada yaralanan veya ölen kimsenin âilesi sigorta şirketinin aleyhine dava açmaktadır. Bu dava ise, sigorta şirketinin, kazada yaralanan veya ölen kimsenin âilesine tazminat vermesiyle sonuçlanmaktadır. Araç sahibi, bu tazminattan olumlu ya da olumsuz, hiçbir şekilde etkilenmemektedir.
Bunun hükmü nedir?
Bilindiği üzere, ölen kimsenin âilesi, araç sahibini affetmekte, hükümet ise beşerî kanunlarla hükmetmektedir.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Ticari sigorta sözleşmesi, haram olan sözleşmelerdir. Ticari sigortanın her türlüsü haramdır. Hiç kimsenin ticari sigortaya iştirak etmesi (onu yaptırması) câiz değildir. Ancak mecbur kalan kimse bunun dışındadır. Örneğin istemediği halde ticari sigorta yaptırmak zorunda kalan kimse gibi.

Nitekim (8889) nolu soruların cevaplarında bu sigorta türünün hükmünün açıklaması geçmişti.

İkincisi:

Sigortaya iştirak etmenin haram oluşu, eğer sigorta şirketi kazaya uğrayan kimseye tazminat ödeyeceğine dâir taahhütte bulunmuşsa, bu kimsenin sigorta şirketinden hakkını almasının da

haram olacağı anlamına gelmez.

Buna göre:

Hata ile öldürülen (trafik kazasında ölen) veya yaralanan kimsenin diyetini veya tazminatını ödemesi için, onun ölümüne veya yaralanmasına sebep olan kimse tarafından yetkili kıldığı cihetten (sigorta şirketinden) veya mahkemenin tayin ettiği cihetten hak sahiplerinin haklarını almalarında dînen hiçbir engel (sakınca) yoktur. Bu cihet, ister sigorta şirketi, isterse başka bir cihet olsun, farketmez. Hak sahiplerinin, diğer tarafın (araç sahibinin) sigorta şirketi ile alış-verişinin helâl olup-olmamasından sorumlu değillerdir.

Nitekim biz, değerli âlim Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn'e, sigorta şirketinden tazminat almanın hükmünü sorduğumuzda o şöyle cevap vermiştir:

"Sigorta şirketinden tazminat almak câizdir.Çünkü bu sigorta şirketleri, sigorta yaptıran kimseye, ondan meydana gelebilecek her türlü zararı karşılayacaklarını taahhüt etmişlerdir. Dolayısıyla onlar, ödemeyi taahhüt ettiklerine göre bu tazminatı almaktan kaçınmamak gerekir. Kaza sonucunda vefât sözkonusu ise ve kaza yapan kimse de hatalı ise,bu takdirdekazaya sebep olan kimseye, hata ile öldürmenin keffâretini de ödemesi gerekir."

Allah Teâlâ en iyi bilendir.